

A jó vátesz: jóvá tesz? (a decemberi felhívás margójára)

Egyesületünk elnöksége, egyezően sokunk véleményével, miszerint vándorgyűléseink nem alkalmasak szakmánk átfogó gondjainak megtárgyalására, újítást hirdetett. Két, jó hangzású kft. áldozatkész szervezésére bízta a ke-retrendezvényt, miközben 1993. május elejére, az EFE-mel közösen szakmai konferenciát menedzsel. Bármelyik szaktársunk jelentkezhet az előadásra, január 15-ig. Az előadás elhangzása függvényében várható, hogy a konferencia idején nyomtatásban is megjelenik az átfogónak talált gond-elemzés.

Nyilvánvaló, hogy amennyiben sikerül jelesnek minősített dolgozat-frókat májusban Sopronban gyűlekeztetni, jól jár a szakvásár is, és feltehetően jól jár az egyesületünk is. Talán jobban, mint ha az esedékes vándorgyűlés mellett kellene konferenciát is szerveznie, valamelyik – jelenleg még – erdőgazdaság anyagi támogatására is számítva.

Két – talán elgondolkoztató – megjegyzés azonban idekívánkozik.

Miközben itt, tő mellett, úgy tűnik, hogy a szakmai átalakulás közelmúltban optimálisnak ítélt lovát a hajtók alól kildütek, felülük az egy éve, az egykori Sándor Móric-birtokon: Gyarmatpusztán, szintén az elnökségünk által összehívott szakértői értekezlet. Ott szakmánk jeles képviselői állásfoglalást és ajánlásokat dolgoztak ki, azt hiszem, hogy alapos helyzetelemzés és tárgyismeret birtokában.

A szakmánkat átfogóan érintő, tenni-valóként megfogalmazott ajánlásokból vajon mi valósult meg egy év alatt? Mi az, amit az egy év kapcsolódó történései következtében módosítani szükséges? Az egy éve ülésező szakértői értekezlet összeül-e még, vagy mindent felégetett maga mögött (rossz jel: időközben az ülés helye porig égett)? Netán nem a napjaink elvárásainak megfelelően szakértettek? De hát mennyiben lesz képes a szakértőkhöz képest átfogó ismer-

etekkel nem rendelkező, átlag szakember a szakma átfogó gondjait négy gépelt oldalon csokorba kötni?

És ha sikerül a mai, átfogónak érzett gondokat a szakmai ikebana tájába szálanként betűzni, kik lesznek képesek kidolgozni az aktualizált átlagot? De legfőképpen, és másodikként: van-e kellő számban olyan szakemberünk, aki másod-, vagy harmadképesítést jóslásból szerzett? Aki a mostani, kellően ki nem számítható időszakban, felelősen képes előre metszeni átfogó gondokat, májusi

aktualitással! Aki az alaptevékenységre meztelenített erdőgazdálkodás 50% + 1 szavazattalajdonhányad alajáról indulva, viszonylag rövid távú, reális perspektívát képes vázolni – a hazai erdők javát szolgálva!

Mindenesetre: az előadások által kiváltott, spontán vita nyomdai megjelenítése sem látszik haszontalan vállalkozásnak. Már akkor, ha a vitára kész, szélesebb szakközönség eljut egyáltalán Sopronba!

Apatóczy István

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

Az Országos Erdészeti Egyesület szervezésében 1992 nyarán Magyarországon járt norvég erdész csoport lehetőséget adott arra, hogy egy magyar IV. vagy V. éves erdőmérnökhallgató 3 hetet tölthessen Norvégiában.

A norvég fél kívánsága szerint a jelölt:

– tanulmányi eredménye legalább jó rendf. legyen,

– rendelkezze az Erdészeti és Faipari Egyetem, valamint az OEE Helyi Csoportjának egyetértő ajánlásával,

– tárgyalóképes legyen angol (második nyelvként német) nyelven,

– nyújtsa be szakmai önéletrajzát, megjelölve különleges érdeklődési körét (angol nyelven),

– nyújtsa be tanulmányúti programját (a tényleges programot ennek figyelembe vételével a norvég fél adja meg) – angol nyelven.

A díjnyertes a norvég fél vendége, szállást, ellátást kap, norvégiai belöldi útjainak költségét fedezik.

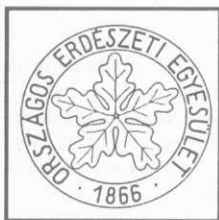
A tanulmányútról a hazaérkezést követően egy hónapon belül újtjelentését angol nyelven be kell nyújtania az Országos Erdészeti Egyesületnek, az Erdészeti és Faipari Egyetemnek és a norvég félnek az Erdészeti Egyesületen keresztül megküldve.

A pályázatot 1993. február 10-ig beérkezően kell a fenti melléklettel szerelt 3 példányban benyújtani az Országos Erdészeti Egyesület Elnökségéhez. Az esélyes jelölt az Erdészeti Egyesületben beszélgetésen vesz részt, amelynek tárgya a program ismertetése és beszámoló Norvégiával, erdőgazdaságával, faiparával kapcsolatos ismereteiről. A meghallgatás nyelve az angol (második nyelvként német).

A pályázattal kapcsolatos részleteket illetően felvilágosítás kérhető az Országos Erdészeti Egyesületben.

Schmotzer András
elnök

ROVATVEZETŐ: BARÁTOSSY GÁBOR

Az OEE Elnöksége:

– a Választmány határozatát végrehajtva megbeszélést folytatott *dr. Keresztes K. Sándor* miniszter úrral a magyar erdők és az erdészeti ágazat sorsáról;

– levélben szorgalmazta *dr. Raskó György* államtitkár úrnál a kormányrendeletben

elhatározott, állami erdők kezelését ellátó, korszerű, egységes szervezet mielőbbi kialakítását;

– *dr. Szabó Tamás*, *dr. Gergátz Elemér* és *dr. Keresztes K. Sándor* miniszter uraknak levélben fogalmazta meg kérését, mely szerint az állami erdővagyon szakszerű kezelése érdekében az *ÁV RT. Igazgató Tanácsában* is képviselhesse a szakterületet egy erdész szakember;

– a vadászati jog hasznosításának kérdésében határozottan a földtulajdonhoz kötött hasznosítás mellett áll ki, és megalapozott szakmai indokokkal alátámasztva mindenkor hangoztatja véleményét. Ennek szellemében *dr. Gergátz Elemér* miniszter úrnak levélben hívta fel figyelmét a készülő – „Vadgazdálkodásról és vadászatról” szóló rendelet-tervezet ellentmondásaira és hibáira. E véleményt szorgalmazta és támogatta számos intézmény és szervezet (MTA Erd. Biz., ERTI, FAGOSZ, MOSZ, WWF, Erd. Szakszervezet);

– a FAGOSZ vezetőségével közösen szervezve egyeztető tárgyalásokat folytatott az egységes szakmai véleményalkotás érdekében, az erdészeti ágazatban érdekelt intézmény és szervezet vezetőivel. Az MTA Erdészeti Bizottsága, MOSZ, ERTI, EFE, Erdészeti Szakszervezet és az MDF Erdészeti és Vadászati Kollégiuma, valamint a FAGOSZ és az OEE ezentúl a szakmánkat, ágazatunkat érintő alapvető kérdésekben egységes álláspontot képvisel minden fórumon;

– a Természetvédelmi Világalap (WWF) Magyarországi Képviseletével és a Magyar Madártani Egyesülettel (MME) közösen – 1993. I. 9-én a TIT Bocskai úti épületében – sajtótájékoztatóval egybekötött konferenciát szervezett, „Erdőgazdálkodás és Természetvédelem” címmel;

– a Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdasággal történt előzetes egyeztetés alapján az 1993-as Vándorgyűlést *várhatóan Kaposvár-Zselic térségben*, augusztus 6-7-én tartja.

A soproni helyi csoport az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőműveléstan Tanszékének és a Tanulmányi Állami Erdő-

gazdaság Hegyvidéki Erdészete rendezésében terepi bejárásal egybekötött rendezvényt tartott. A rendezvény témái az erdőgazdaság területén lévő kísérleti területek kezelésének kérdése a közlőgazdálkodásra való tekintettel, valamint a Sopron-Nagy-füzes fafajösszehasonlító kísérlet bemutatása. A látoukból a hegyvidéki erdők felújításakor választandó fafajösszetételre keresték a megoldást.

Ormos Balázs igazgató, helyi titkár köszöntő, bevezető szavait követően *dr. Koloszar József* docens vezetésével került bemutatásra a kísérleti terület. Segítségére voltak a tanszék munkatársai, *Gruber István* és *Takács László*.

A mintegy száz éve létesített kísérleti terület megmaradt 12 parcellájából 8-at mutattak be a 31 fő érdeklődő tagnak.

Kézszelfogható valóságként volt érzékelhető, hogy a bemutatott erdeifenyő, vörösfenyő, lúcfenyő, kocsánytalanoltgy, cser, magaskőrís és ezek elegyetlen vagy egyes állományai milyen állományszerkezetet, törzsszámot, fatérfogatot produkál ebben a korban. Csodáltni való erdeifenyő, feketeifenyő, vörösfenyő példányok vannak a kísérleti területen. Megállapítható volt, hogy az őshonos lombos fajok, elsősorban a kocsánytalanoltgy és a lúcfenyő egyes állomány mind esztétikailag, mind fatermés szempontjából kiemelkedő. Megoldásra váró erdőművelési probléma a 70-80 éves korban vágásérett elegyben lévő lúcfenyő helyének felújítása a lombos állományokban.

A szakmai csoport kerüldendőnek tartja az elegyetlen fenyő felújítást. Ütemtervet kell készíteni a szűkös lúcfenyvesek kitermelésére és felújítására a természetvédelem érdekeinek figyelembevételével. A közlőgazdálkodás miatt ez sürgős feladat.

Az erdőgazdaság felajánlotta, hogy a kísérleti területet ismertető táblával látja el, mintaként szolgálva a többi kísérleti területet gondozók felé.

Örömmel szolgált, hogy rendezvényeinket lelkesen, nagy számban látogatják nyugdíjas tagtársaink. Véleményükre, szakmai tapasztalataikra igényt tartunk.

Örülünk annak is, hogy már második alkalommal az egyetem hallgatói is megjelentek, remélhetőleg nem csak a tanszék által prezentált kiűnő forraltbor felszolgálására.

Rendezvényünket szakmai hozzászólásokkal eredményessé tették: *dr. Mollay Jánosné*, *Roth Mathaea*, *Kovács Ferenc*, *dr. Tompa Károly*, *dr. Csesznák Elemér*, *dr. Csapody István*, *dr. Várhelyi József*, *Molnár Ákos*, *Rimóczi András*, *Varga István*.

Ormos Balázs

Az OEE Erdészettörténeti Szakosztálya 1992. évi harmadik ülését Budapesten, a Vajdahunyadvárban tartotta. *Dr. Oroszi Sándor* „Kincstári erdőgazdálkodás Erdélyben (1867-1918)” címmel tartott előadást. A sokrétű, az erdőgazdálkodás minden ágát átölelő témából a századforduló kereskedelmi viszonyait taglalta részletesen. Rámutatott, hogy az erdőgazdálkodás érdekei ugyan a házi kezelést, mint a legkorszerűbb gazdálkodási formát indokolták, de a helyi viszonyok ezt nagyon kevés helyen tették lehetővé. Így a felújítási, az erdőművelési érdekek óhatatlanul is háttérbe szorultak, bár a fakitermelőkkel kötött szerződésekből igyekeztek azokat érvényesíteni.

A hozzászólók – *dr. Kollwenz Ödön, Köveskúti György, Hajdú István* – egy része saját kárpátaljai, illetve erdélyi élményeikkel egészítették ki az elhangzottakat. Mások – *dr. Csöbönyi József, dr. Kovács János, dr. Király Pál, Szakács László és Horváth Zoltán* – a téma időszerszerűségről beszéltek.

A szakosztályülés résztvevői ezek után a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban rendezett „Amerikából jöttünk...” című kiállítást tekintették meg, ahol *dr. Oroszi Sándor* tartott tárlatvezetést.

dr. Oroszi Sándor

A zalaegerszegi csoport november 26-án természetvédelmi témakörben tartott rendezvényt. Felkért előadók: *dr. Kárpáti László és dr. Sonnevend Imre* – igazgatók – erdőmérnökkollégák voltak. Nyugat- és Közép-Dunánál természetvédelmi értékei és problémái kerültek ismertetésre és megvitatásra.

A témának aktualitást adott az a körülmény, hogy az utóbbi időben szakmánkon belül, de főleg kívülről indított támadás feszültséget teremtett az erdészek és a természetvédelem területén dolgozó kollégák között. Holott mindnyájunk számára közsímet a tény, hogy a természetvédelem zászlóvivői több mint száz éven keresztül az erdészek voltak és az intézményes természetvédelem bölcsője az államerdészet volt.

Megfogalmazódott igény a szervezeten belül való újbóli együttélés, amely hatékonyabban tudná ellátni az erdő közszolgálatot szerepének megnövekedett társadalmi elvárásait.

Külön élményt jelentett a feszültséggel telt szakmai közéletünkben *dr. Kárpáti László* diavetítéssel egybekötött szellemes-anekdótázó előadása és *dr. Sonnevend Imre* racionális okfejtése a téma összetettségét illetően.

A rendezvény keretében *Müller Géza* tükár tájékoztatást adott az elmúlt időszak egyesületi eseményéről, részletesen ismertette a közelmúlt választmányi ülésen elhangzottakat, majd a csoportot közvetlenül érintő kérdésekről – vezetőségi személyesek, jövő évi program összeállítás, stb. – esett szót.

Müller Géza

Kiskunsági Helyi Csoport

1992. szeptember 2-án a Kiskunsági EFAG, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága és a Kecskeméti Erdőfelügyelő-ség részvételével munkaértekezletet tartottunk.

A Kiskunsági EFAG mintegy 4000 ha erdőterülete természetvédelem alatt áll, a Kiskunsági Nemzeti Park része. Az erdőgazdálkodás-termesztévédelem-erdőfelügyelet problémáinak régen várt megbeszélésére került sor.

A résztvevők megállapították, hogy a szakszerű erdőgazdálkodás összeegyeztethető a természetvédelem érdekeivel. Szükséges azonban, hogy az erdőtervezés során érvényesüljenek a természetvédelmi kívánalmak. Erre jó példa lehet a bugaci Nagyerdő most folyó erdőtervezése! Megállapodás született, hogy a három szervezet egy-egy fő delegálásával koordinációs bizottságot hoz létre, melynek feladata természetvédelmi-gazdálkodási kérdések közvetlen vizsgálata, az esetleges konfliktusok feloldására javaslatok tétele.

1992. október 9-én a Kecskeméti AGRO-MIX MGTSZ központjában *Forczek András* elnök kezdeményezésére fórumot rendeztünk. A fórumon *dr. Göbölös Antal*, a Kecskeméti Erdőfelügyelőség igazgatója és munkatársai tájékoztatták a szép számú résztvevőt, termelőszövetkezeti-állami gazdasági erdészeket szakmánk aktuális kérdéseiről, az Erdőfenntartási Alap helyzetéről, amely a térség gazdálkodóit különösen súlyosan érinti, az átalakulással-kárpótlással-privatizációval kapcsolatos problémákról. Felmerültek az osztatlan erdőkezelés gyakorlati kivitelezésének kérdései, az erdőbirtokosságok megalakításának nehézségei. Sok kérdés merült fel az erdőtelepítések új szabályozásának várható tervzetével, az új típusú finanszírozási rendszerrel kapcsolatban. A résztvevő 28 szervezet megállapodott közös állásfoglalás kialakításáról, amelyet megküldenek az FM miniszternek, az országgyűlés agrárbizottságának és a MOSZ elnökeinek is.

A lapban megjelent cikkek szerzői

Apatóczy István	PÁP	Budakeszi
Brokcs Tamás	FM	Budapest
Dauner Márton	FM	Budapest
Franz Ludwig Stauffenberg gróf		Németország
Friedrich Prandl	felügy.	Burgenland
Gencsy Zoltán	HNP	Debrecen
Horváth Gyula	ny. em.	Veszprém
Kosáry Domokos	MTA	Budapest
Mátyás Csaba	EFE	Sopron
Nemesszeghy László	ny. em.	Szlovénia
Schmotzer András	OEE	Budapest
Varga Béla	ny. em.	Eger

A szerkesztőség véleménye nem mindig azonos a szerzők véleményével.

A rendezvényen emlékezett meg *Bognár Gábor* HCS titkár a tragikusan fiatalon, 43 éves korában elhunyt erdész kollégánkról *Pordán Béláról*. Pordán Béla egész szakmai életútja a termelészövetkezeti erdőgazdálkodáshoz kötődött. Először mint erdőművelő-szakirányító dolgozott, később a fakereskedelemben hasznosította szakmai tapasztalait. Aktív tagja volt az OEE helyi csoportjának. Kollégánk emlékének a jelenlévők néma felállással adóztak.

1992. december 30-án Kecskeméten ülésezett a *Szegedi Akadémiai Bizottság Erdészeti Szakbizottsága*. Ennek keretében dr. *Göbölös Antal* és *Szabó Gábor* ismertette azt a tanulmányt, amely az erdők szerepével foglalkozik az Alföld vízgazdálkodásának kérdéskörében.

Számítógéppel készült modellekkel kísérlelnék meg választ adni arra az izgalmas kérdésre, hogy milyen az alföldi erdőállományok vízigénye ma, és milyen lesz 20 év múlva. Az érdekes előadáson és az azt követő vitán több tagtársunk vett részt.

A rendezvény során dr. *Rédey Károly* beszámolt az erdészeti bizottság munkájáról, ismertette az elképzeléseket, jövővi terveket.

Bogár Gábor

□

Az OEE Egri Helyi Csoport október 16-án egész napos tanulmányutat szervezett a fahasználati műszaki vezetők részére a Budapesti Furnér Művekbe, illetve a Pilisi Állami Parkerdőgazdasághoz.

A furnér üzemben *Turák Béla* osztályvezető vezetése mellett testközelből ismerkedhettünk hosszolási munkánk végeredményével. Délután a Pilisi Parkerdőgazdaság Szentendrei és Visegrádi Erdészeténél a pilisi fahasználatok szervezési kérdéseiről kaptunk ízelítőt *Géczi Béla* erdészetvezető, *Zambó Péter* műszaki vezető, dr. *Balogh Zoltán* termelési osztályvezető és *Schandl Lajos* fahasználati előadó kalauzálása mellett.

A jól sikerült szakmai napot ezúton is meleg szeretettel köszönjük vendéglátóinknak.

– 1992. november 26-án dr. *Csóka György* (ERTI) „Erdőalkotó fafajaink és rovarviláguk kapcsolata”, valamint *Dobrosi Dénes* (WWF) „Hazai denevérfajaink” címmel tartott jól sikerült vetített képes előadást.

Az előadások előtt *Fejes Dénes* vezérigazgató-helyettes tartott tájékoztatást tagtársaink részére szakmánk helyzetéről és a november 17-i választmányi ülésen elhangzottakról.

Garamszegi István

□

Szeretném közölni szerkesztőségükkel, hogy lapjuk hűségese olvasója – férjem – *Plander József* erdőmérnök, szeptember 19-én szívroham következtében meghalt.

Bizonyára vannak még Önök között is, akik személyesen ismerték. Zala és Vas megye erdészeivel munkája kötötte össze. Örülnék, ha legalább halálát lapjukban közölnék.

Tisztelettel:

Plander Józsefné

□

Kullancsfertőzés-kutatásunk hősi halottja

December 11-én vetek búcsút szeretettel, és ismerősei *Gerzsenyi Katalintól*, az ERTI volt tudományos főmunkatársától, aki hosszú, súlyos betegség után ez év november 13-án hunyt el Budapesten.

1973-ban levelező hallgatóként szerzett diplomát a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem biológia-kémia szakán, miközben a budapesti VII. kerületi tanács közegészségügyi csoportjánál dolgozott. Az ERTI-hez 1975-ben került tudományos segédmunkatársként. Tudományos tevékenységének fő területe az ergonómia és a munkaegészségügy volt, azon belül az erdészeti munkahelyi ártalmak felszámolása és a baleseti veszélyforrások kiküszöbölése a fakitermelésben és az elsődleges fafeldolgozásban.

Különös odaadással, fáradtságot nem ismerve törekedett ismereteit bővíteni, feladatait teljesíteni. Igyekezett tőle telhetően mindent megtenni annak érdekében, hogy az erdei munkát végzőkre leselkedő veszélyek – mint a kullancscsípésből származó encephalitis és a motorfűrészekkel sújtó vibrációs ártalom – minél biztonságosabban elkerülhetők legyenek.

Mindenkor nagy szeretettel és tisztelettel fordult a kétféle erdei munkások felé a meggyőződéssel, hogy állhatatos munkája is hozzájárul e nehéz és veszélyes munkát végző emberek életkörülményeinek javításához, egészségének megóvásához.

Nem hallgathatjuk el, hogy munkaköri kötelezettségeinek teljesítése közben őt sem kerülte el a kullancsok által terjesztett betegségek egy veszélyes és nálunk még kevésbé ismert fajtája: a Lyme-kor, és ez a tény is sajnálatosan hozzájárult, hogy 1988-ban Gerzsenyi Katalin megvált intézetünkől. Kutatási eredményei, publikációi, és mindazok, akikért és akikkel dolgozott, őrzik emlékét. Mindössze 52 éves volt.

Rakonczay Zoltánné